

Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016

2016 dccc 6

RHAN 5

COSBAU

PENNOD 1

TROSOLWG

117 Trosolwg o'r Rhan

- (1) Mae'r Rhan hon yn gwneud darpariaeth am gosbau sy'n ymwneud â threthi datganoledig [^{F1}neu symiau sy'n daladwy mewn cysylltiad â chredydau treth], gan gynnwys—
- (a) cosbau sy'n ymwneud â methiannau i ddychwelyd ffurflenni treth neu i dalu trethi datganoledig,
 - (b) cosbau sy'n ymwneud ag anghywirdebau,
 - (c) cosbau sy'n ymwneud â chadw cofnodion a threfniadau talu'n ôl, a
 - (d) cosbau sy'n ymwneud ag ymchwiliadau.
- (2) Mae'n cynnwys darpariaeth ynghylch—
- (a) yr amgylchiadau pan gyfyd rhwymedigaeth i'r cosbau hynny,
 - (b) symiau'r cosbau hynny,
 - (c) yr amgylchiadau pan ganiateir gohirio rhwymedigaeth i'r cosbau hynny neu ostwng symiau'r cosbau hynny,
 - (d) asesu'r cosbau hynny, ac
 - (e) talu'r cosbau hynny.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

Diwygiadau Testunol

- F1** Geiriau yn a. 117(1)(a) wedi eu mewnosod (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 22**

Gwybodaeth Cychwyn

- I1** A. 117 mewn grym ar 26.4.2016, gweler a. 194(1)(b)

PENNOD 2

COSBAU AM FETHU Â DYCHWELYD FFURFLENNI NEU DALU TRETH [F²NEU SYMIAU SY’N DALADWY MEWN CYSYLLTIAD Â CHREDYDAU TRETH]

Diwygiadau Testunol

- F2** Geiriau yn Rhn. 5 Pnd. 2 pennawd wedi eu mewnosod (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 23**

Cosb am fethu â dychwelyd ffurflen dreth

118 Cosb am fethu â dychwelyd ffurflen dreth ar y dyddiad ffeilio neu cyn hynny

[F³(1)] Mae person [F⁴y mae’n ofynnol iddo dychwelyd ffurflen dreth] yn agored i gosb o £100 os yw’r person yn methu â dychwelyd ffurflen dreth ar y dyddiad ffeilio neu cyn hynny.

[F⁵(2)] Ond gweler adran 118A am eithriad i’r rheol uchod.]

Diwygiadau Testunol

- F3** A. 118(1): a. 118 wedi ei ailrifo fel a. 118(1) (1.4.2018) gan Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru) 2017 (anaw 3), a. 97(2), **Atod. 4 para. 9(a)**; O.S. 2018/35, ergl. 3
- F4** Geiriau yn a. 118 wedi eu mewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 39**; O.S. 2018/34, ergl. 3
- F5** A. 118(2) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru) 2017 (anaw 3), a. 97(2), **Atod. 4 para. 9(b)**; O.S. 2018/35, ergl. 3

Gwybodaeth Cychwyn

- I2** A. 118 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler a. 194(2)
- I3** A. 118 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

[F⁶118A Cosbau am fethiannau lluosog i dychwelyd ffurflenni treth mewn cysylltiad â threth gwarediadau tirlenwi

- (1) Pan ddaw person yn agored i gosb o dan adran 118 mewn cysylltiad â ffurflen dreth y mae’n ofynnol i’r person ei dychwelyd o dan adran 39 o DTGT, mae cyfnod cosbi—
- (a) yn dechrau â’r diwrnod ar ôl dyddiad ffeilio’r ffurflen dreth, a

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

- (b) yn dod i ben 12 mis yn ddiweddarach, oni chaiff ei ymestyn o dan is-adran (2)(b).
- (2) Os yw'n ofynnol i'r person ddychwelyd ffurflen dreth arall o dan adran 39 o DTGT ("ffurflen dreth B") cyn diwedd y cyfnod cosbi ond bod y person yn methu â gwneud hynny ar ddyddiad ffeilio ffurflen dreth B neu cyn hynny—
- (a) nid yw'r person yn agored i gosb o dan adran 118 mewn cysylltiad â'r methiant hwnnw ond mae'n agored i gosb o dan yr adran hon yn lle hynny, a
- (b) caiff y cyfnod cosbi ei ymestyn fel ei fod yn dod i ben 12 mis ar ôl dyddiad ffeilio ffurflen dreth B.
- (3) Pennir swm y gosb y mae person yn agored iddo o dan yr adran hon drwy gyfeirio at nifer y ffurflenni treth—
- (a) yr oedd yn ofynnol i'r person eu dychwelyd o dan adran 39 o DTGT yn ystod y cyfnod cosbi, ond
- (b) y mae'r person wedi methu â'u dychwelyd ar ddyddiadau ffeilio'r ffurflenni treth hynny neu cyn hynny.
- (4) Os methiant cyntaf y person yn ystod y cyfnod cosbi yw'r methiant i ddychwelyd ffurflen dreth B ar y dyddiad ffeilio neu cyn hynny, mae P yn agored i gosb o £200 mewn cysylltiad â'r methiant hwnnw.
- (5) Os ail fethiant y person yn ystod y cyfnod cosbi yw'r methiant i ddychwelyd ffurflen dreth B ar y dyddiad ffeilio neu cyn hynny, mae P yn agored i gosb o £300 mewn cysylltiad â'r methiant hwnnw.
- (6) Os trydydd methiant neu ragor y person yn ystod y cyfnod cosbi yw'r methiant i ddychwelyd ffurflen dreth B ar y dyddiad ffeilio neu cyn hynny, mae P yn agored i gosb o £400 mewn cysylltiad â'r methiant hwnnw.
- (7) Caniateir ymestyn cyfnod cosbi fwy nag unwaith o dan is-adran (2)(b).]

Diwygiadau Testunol

F6 A. 118A wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru) 2017 (anaw 3), **aa. 74, 97(2)**; O.S. 2018/35, **ergl. 3**

119 Cosb am fethu â dychwelyd ffurflen dreth o fewn 6 mis wedi'r dyddiad ffeilio

- (1) Mae person [^{F7}y mae'n ofynnol iddo ddychwelyd ffurflen dreth] yn agored i gosb os yw methiant y person i ddychwelyd ffurflen dreth yn parhau ar ôl diwedd y cyfnod o 6 mis sy'n dechrau â'r diwrnod ar ôl y dyddiad ffeilio.
- (2) Y gosb yw'r mwyaf o'r canlynol—
- (a) 5% o swm y dreth ddatganoledig y byddai'r person wedi bod yn agored i'w dalu pe byddai'r ffurflen dreth wedi ei dychwelyd, a
- (b) £300.

Diwygiadau Testunol

F7 Geiriau yn a. 119(1) wedi eu fewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 40**; O.S. 2018/34, **ergl. 3**

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

- I4** A. 119 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**
I5 A. 119 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

120 Cosb am fethu â dychwelyd ffurflen dreth o fewn 12 mis wedi'r dyddiad ffeilio

- (1) Mae person [^{F8}y mae'n ofynnol iddo dychwelyd ffurflen dreth] yn agored i gosb os yw methiant y person i dychwelyd ffurflen dreth yn parhau ar ôl diwedd y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau â'r diwrnod ar ôl y dyddiad ffeilio.
- (2) Pan fo'r person, drwy fethu â dychwelyd y ffurflen dreth, yn atal yn fwriadol wybodaeth a fyddai'n galluogi neu'n cynorthwyo ACC i asesu rhwymedigaeth y person i dreth ddatganoledig, y gosb [^{F9}yw—
- (a) £300, neu
- (b) swm uwch, heb fod yn fwy na 95% o'r swm o dreth ddatganoledig y byddai'r person wedi bod yn agored i'w dalu pe byddai'r ffurflen dreth wedi ei dychwelyd.]
- (3) Mewn unrhyw achos nad yw'n dod o fewn is-adran (2), y gosb yw'r mwyaf o'r canlynol—
- (a) 5% o swm y dreth ddatganoledig y byddai'r person wedi bod yn agored i'w dalu pe byddai'r ffurflen dreth wedi ei dychwelyd, a
- (b) £300.

Diwygiadau Testunol

- F8** Geiriau yn a. 120(1) wedi eu mewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 41(a)**; O.S. 2018/34, **ergl. 3**
- F9** Geiriau yn a. 120(2) wedi eu hamnewid (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 41(b)**; O.S. 2018/34, **ergl. 3**

Gwybodaeth Cychwyn

- I6** A. 120 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**
I7 A. 120 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

121 Gostwng cosb am fethu â dychwelyd ffurflen dreth: datgelu

- (1) Caiff ACC ostwng cosb o dan adran 118, [^{F10}118A,] 119 neu 120 os yw'r person yn datgelu gwybodaeth sydd wedi ei hatal o ganlyniad i fethiant i dychwelyd ffurflen dreth (“gwybodaeth berthnasol”).
- (2) Mae person yn datgelu gwybodaeth berthnasol drwy—
- (a) dweud wrth ACC amdani,
- (b) rhoi cymorth rhesymol i ACC feintoli unrhyw dreth ddatganoledig nas talwyd oherwydd i'r wybodaeth gael ei hatal, ac
- (c) caniatáu i ACC weld cofnodion at ddiben gwirio faint o dreth ddatganoledig nas talwyd fel hyn.
- (3) Wrth ostwng cosb o dan yr adran hon, caiff ACC ystyried—

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

- (a) pa un a oedd y datgeliad wedi ei gymell neu'n ddigymell, a
- (b) ansawdd y datgeliad.
- (4) Mae datgelu gwybodaeth berthnasol—
- (a) yn “ddigymell” os gwneir hynny ar adeg pan nad oes gan y person sy'n datgelu unrhyw reswm i gredu bod ACC wedi darganfod yr wybodaeth berthnasol neu ei fod ar fin ei darganfod, a
- (b) fel arall, “wedi ei gymell”.
- (5) Mae “ansawdd”, mewn perthynas â datgelu, yn cynnwys amseriad, natur a graddau.

Diwygiadau Testunol

F10 Gair yn [a. 121\(1\)](#) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan [Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi \(Cymru\) 2017](#) (anaw 3), [a. 97\(2\)](#), [Atod. 4 para. 10](#); O.S. 2018/35, [ergl. 3](#)

Gwybodaeth Cychwyn

I8 [A. 121](#) ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 194\(2\)](#)

I9 [A. 121](#) mewn grym ar 1.4.2018 gan [O.S. 2018/33](#), [ergl. 3](#)

Cosb am fethu â thalu treth

[^{F11}122 [^{F11}Cosb am fethu â thalu treth mewn pryd]

- (1) Mae person yn agored i gosb os yw'r person wedi methu â thalu swm o dreth ddatganoledig ar y dyddiad cosbi neu cyn hynny mewn cysylltiad â'r swm hwnnw.

[^{F12}(2) Y gosb—

- (a) mewn cysylltiad â swm o dreth trafodiadau tir, yw 5% o swm y dreth nas talwyd;
- (b) mewn cysylltiad â swm o dreth gwarediadau tirlenwi, yw 1% o swm y dreth nas talwyd.]

[^{F13}(2A) Ond gweler adran 122ZA am eithriad i'r rheol yn is-adran (1).]

- (3) Yn yr adran hon ac yn [^{F14}adrannau 122ZA a 122A], y dyddiad cosbi mewn cysylltiad â swm o dreth ddatganoledig a bennir yng ngholofn 3 o Dabl A1 yw'r dyddiad a bennir yng ngholofn 4.

TABL A1

Eitem	Y dreth ddatganoledig	Swm y dreth	Y dyddiad cosbi
1	Treth trafodiadau tir	Swm (neu swm ychwanegol) sy'n daladwy o ganlyniad i ffurflen dreth a ddychwelir gan y prynwr mewn trafodiad tir (oni bai	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl dyddiad ffeilio'r ffurflen dreth.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

Eitem	Y dreth ddatganoledig	Swm y dreth	Y dyddiad cosbi
		bod y swm o fewn eitem 8 neu 9).	
2	Treth gwarediadau tirlenwi	Swm [^{F15} sy'n daladwy o ganlyniad i] ffurflen dreth.	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl dyddiad ffeilio'r ffurflen dreth.
3	Unrhyw dreth ddatganoledig	Swm sy'n daladwy o ganlyniad i ddyfarniad ACC a wneir yn lle ffurflen dreth.	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad erbyn pryd y mae ACC yn credu iddi fod yn ofynnol dychwelyd y ffurflen dreth.
4	Unrhyw dreth ddatganoledig	Swm sy'n daladwy o ganlyniad i asesiad ACC a wneir yn lle ffurflen dreth (oni bai bod y swm o fewn eitem 7).	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad erbyn pryd y mae ACC yn credu iddi fod yn ofynnol dychwelyd y ffurflen dreth.
5	Unrhyw dreth ddatganoledig	Swm (neu swm ychwanegol) sy'n daladwy o ganlyniad i asesiad ACC a wneir pan fo ffurflen dreth wedi ei dychwelyd.	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad erbyn pryd y mae'n ofynnol talu'r swm (neu'r swm ychwanegol).
6	Unrhyw dreth ddatganoledig	Swm (neu swm ychwanegol) sy'n daladwy o ganlyniad i ddiwygiad neu gywiriad i ffurflen dreth.	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad erbyn pryd y mae'n ofynnol talu'r swm (neu'r swm ychwanegol).
7	Unrhyw dreth ddatganoledig	Swm (neu swm ychwanegol) sy'n daladwy o ganlyniad i asesiad ACC a wneir at ddibenion gwneud addasiad i wrthweithio mantais drethiannol (gweler Rhan 3A) mewn achos pan na fo ffurflen dreth y mae gan ACC reswm i gredu ei bod yn ofynnol ei dychwelyd	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad erbyn pryd y mae'n ofynnol talu'r swm (neu'r swm ychwanegol).

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

Eitem	Y dreth ddatganoledig	Swm y dreth	Y dyddiad cosbi
8	Treth trafodiadau tir	wedi ei dychwelyd mewn gwirionedd. Pan wneir cais gohirio o dan adran 58 o DTTT, swm gohiriedig y mae'n ofynnol ei dalu yn rhinwedd adran 61(1) o'r Ddeddf honno.	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad erbyn pryd y mae'n ofynnol talu'r swm gohiriedig.
9	Treth trafodiadau tir	Pan wneir cais gohirio o dan adran 58 o DTTT, swm a wrthodir o fewn ystyr adran 61(2)(a) o'r Ddeddf honno.	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad erbyn pryd y mae'n ofynnol talu'r swm a wrthodir.
10	Treth gwarediadau tirlenwi	Swm a godir gan hysbysiad codi treth a ddyroddir o dan adran 48 neu 49 o DTGT.	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad erbyn pryd y mae'n ofynnol talu'r swm.
11	Unrhyw dreth ddatganoledig	Swm gohiriedig o fewn ystyr adran 181G(2).	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad y mae'r cyfnod gohirio yn dod i ben (gweler adran 181G ynglŷn â chyfrifo cyfnodau gohirio).

(4) Yn yr adran hon, mae i "swm gohiriedig" yr un ystyr ag yn adran 58(6)(a) DTTT.

(5) Caiff Gweinidogion Cymru addasu Tabl A1 drwy reoliadau.]

Diwygiadau Testunol

- F11** Aau. 122, 122A wedi eu hamnewid ar gyfer a. 122 (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 42**; O.S. 2018/34, ergl. 3
- F12** A. 122(2) wedi ei amnewid (1.4.2018) gan Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru) 2017 (anaw 3), **aa. 75, 97(2)**; O.S. 2018/35, ergl. 3
- F13** A. 122(2A) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru) 2017 (anaw 3), a. 97(2), **Atod. 4 para. 11(a)**; O.S. 2018/35, ergl. 3
- F14** Geiriau yn a. 122(3) wedi eu hamnewid (1.4.2018) gan Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru) 2017 (anaw 3), a. 97(2), **Atod. 4 para. 11(b)**; O.S. 2018/35, ergl. 3
- F15** Geiriau yn a. 122 Tabl A1 Eitem 2 wedi eu hamnewid (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 24**

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

I10 A. 122 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**

I11 A. 122 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/33, ergl. 3**

[^{F16}122Z] Cosb am fethiannau lluosog i dalu treth gwarediadau tirlenwi mewn pryd

- (1) Pan ddaw person yn agored i gosb o dan adran 122 mewn cysylltiad â methiant i dalu swm o dreth gwarediadau tirlenwi ar y dyddiad cosbi neu cyn hynny, mae cyfnod cosbi—
 - (a) yn dechrau â'r diwrnod ar ôl y dyddiad cosbi, a
 - (b) yn dod i ben 12 mis yn ddiweddarach, oni chaiff ei ymestyn o dan is-adran (2)(b).
- (2) Os yw'r person, cyn diwedd y cyfnod cosbi, yn methu â thalu swm arall o dreth gwarediadau tirlenwi ("swm B") ar y dyddiad cosbi ar gyfer y swm hwnnw neu cyn hynny—
 - (a) nid yw'r person yn agored i gosb o dan adran 122(1) mewn cysylltiad â'r methiant hwnnw ond mae'n agored i gosb o dan yr adran hon yn lle hynny, a
 - (b) caiff y cyfnod cosbi ei ymestyn fel ei fod yn dod i ben 12 mis ar ôl y dyddiad cosbi ar gyfer swm B.
- (3) Pennir swm y gosb y mae person yn agored iddo o dan yr adran hon drwy gyfeirio at—
 - (a) swm B, a
 - (b) sawl tro yn ystod y cyfnod cosbi y mae person wedi methu â thalu swm o dreth gwarediadau tirlenwi ar y dyddiad cosbi ar gyfer y swm hwnnw neu cyn hynny.
- (4) Os methiant cyntaf y person yn ystod y cyfnod cosbi yw'r methiant, mae'r person yn agored i gosb o 2% o swm B mewn cysylltiad â'r methiant hwnnw.
- (5) Os ail fethiant y person yn ystod y cyfnod cosbi yw'r methiant, mae'r person yn agored i gosb o 3% o swm B mewn cysylltiad â'r methiant hwnnw.
- (6) Os trydydd methiant neu ragor y person yn ystod y cyfnod cosbi yw'r methiant, mae'r person yn agored i gosb o 4% o swm B mewn cysylltiad â'r methiant hwnnw.
- (7) Caniateir ymestyn cyfnod cosbi fwy nag unwaith o dan is-adran (2)(b).]

Diwygiadau Testunol

F16 A. 122ZA wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan **Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru) 2017 (anaw 3), aau. 76, 97(2); O.S. 2018/35, ergl. 3**

[^{F11}122A] Cosbau pellach am barhau i fethu â thalu treth ddatganoledig

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys pan fo person yn agored i gosb o dan adran 122 [^{F17}neu 122ZA] mewn cysylltiad â methu â thalu swm o dreth ddatganoledig ar y dyddiad cosbi ar gyfer y swm hwnnw, neu cyn hynny.
- (2) Os yw unrhyw swm yn parhau i fod heb ei dalu ar ôl diwedd y cyfnod o 6 mis sy'n dechrau â'r diwrnod sydd 30 o ddiwrnodau cyn y dyddiad cosbi, mae'r person yn agored i gosb bellach.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

- (3) Y gosb bellach yw 5% o'r swm sy'n parhau i fod heb ei dalu.
- (4) Os yw unrhyw swm yn parhau i fod heb ei dalu ar ôl diwedd y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau â'r diwrnod sydd 30 o ddiwrnodau cyn y dyddiad cosbi, mae'r person yn agored i ail gosb bellach.
- (5) Yr ail gosb bellach yw 5% o'r swm sy'n parhau i fod heb ei dalu.]

Diwygiadau Testunol

- F11** Aau. 122, 122A wedi eu hamnewid ar gyfer a. 122 (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 42**; O.S. 2018/34, ergl. 3
- F17** Geiriau yn a. 122A(1) wedi eu mewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru) 2017 (anaw 3), a. 97(2), **Atod. 4 para. 12**; O.S. 2018/35, ergl. 3

^{F18}123 Gohirio cosb am fethu â thalu treth pan fo cytundeb cyfredol i ohirio taliad

.....

Diwygiadau Testunol

- F18** A. 123 wedi ei hepgor (1.4.2018) yn rhinwedd Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 43**; O.S. 2018/34, ergl. 3

^{F19}Cosb am fethu â thalu swm sy'n daladwy mewn cysylltiad â chredyd treth

Diwygiadau Testunol

- F19** A. 123A ac croes-bennawd wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 25**

123A. Cosb am fethu â thalu swm sy'n daladwy mewn cysylltiad â chredyd treth mewn pryd

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys pan fo'n ofynnol i berson dalu swm o ganlyniad i asesiad ACC a wneir o dan adran 55A.
- (2) Mae person yn agored i gosb os yw'n yn methu â thalu'r swm ar y dyddiad cosbi neu cyn hynny.
- (3) Y dyddiad cosbi yw'r dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y diwrnod erbyn pryd yr oedd yn ofynnol talu'r swm.
- (4) Y gosb yw 5% o'r swm sy'n daladwy o ganlyniad i'r asesiad ACC.]

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

Cosbau o dan Bennod 2: cyffredinol

^{F20} 124 Cydarwaith cosbau

Diwygiadau Testunol

F20 A. 124 wedi ei hepgor (1.4.2018) yn rhinwedd Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 43**; O.S. 2018/34, ergl. 3

125 Gostyngiad arbennig i’r gosb o dan Bennod 2

- (1) Caiff ACC ostwng cosb o dan y Bennod hon os yw’n credu ei bod yn iawn gwneud hynny oherwydd amgylchiadau arbennig.
- (2) Yn is-adran (1), nid yw “amgylchiadau arbennig” yn cynnwys—
 - (a) y gallu i dalu, na
 - (b) y ffaith fod y posibilrwydd o golli refeniw gan un person yn cael ei wrthbwysu gan ordaliad posibl gan berson arall.
- [^{F21}(2A) Ond gall “amgylchiadau arbennig” gynnwys y ffaith fod ACC wedi cytuno y caiff person dalu swm o dreth ddatganoledig mewn rhandaliadau dros gyfnod cytunedig.]
- (3) Yn is-adran (1), mae’r cyfeiriad at ostwng cosb yn cynnwys cyfeiriad at—
 - (a) dileu cosb yn llwyr,
 - (b) gohirio cosb, ac
 - (c) cytuno ar gyfaddawd mewn perthynas ag achos yn ymwneud â chosb.
- (4) Yn yr adran hon mae cyfeiriad at gosb yn cynnwys cyfeiriad at unrhyw log mewn perthynas â chosb.

Diwygiadau Testunol

F21 A. 125(2A) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 44**; O.S. 2018/34, ergl. 3

Addasiadau (ddim yn newid testun)

C1 Aau. 125-128 cymhwyswyd (1.4.2018) gan Rheoliadau Casglu a Rheoli Trethi (Trefniadau Talu’n Ôl) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/88), rhlau. 1(2), **8(3)**

Gwybodaeth Cychwyn

I12 A. 125 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**

I13 A. 125 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

126 Esgus rhesymol dros fethu â dychwelyd ffurflen dreth neu dalu treth [^{F22}neu swm sy’n daladwy mewn cysylltiad â chredyd treth]

- (1) Os yw person yn bodloni ACC neu (drwy apêl) y tribiwnlys bod esgus rhesymol dros fethu â dychwelyd ffurflen dreth, nid yw’r person yn agored i gosb o dan adrannau 118 i 120 mewn perthynas â’r methiant.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

- (2) Os yw person yn bodloni ACC neu (drwy apêl) y tribiwnlys bod esgus rhesymol dros fethu â thalu treth ddatganoledig, nid yw'r person yn agored i gosb o dan [F²³adrannau 122 i 122A] mewn perthynas â'r methiant.
- [F²⁴(2A) Os yw person yn bodloni ACC neu (drwy apêl) y tribiwnlys fod esgus rhesymol dros fethu â thalu swm sy'n daladwy mewn cysylltiad â chredyd treth, nid yw'r person yn agored i gosb o dan adran 123A mewn perthynas â'r methiant.]
- (3) At ddibenion is-adrannau (1) [F²⁵, (2) a (2A)]—
- nid yw prinder arian yn esgus rhesymol oni bai y gellir priodoli hynny i ddigwyddiadau sydd y tu hwnt i reolaeth y person;
 - pan fo person yn dibynnu ar berson arall i wneud unrhyw beth, nid yw hynny'n esgus rhesymol oni bai bod y person cyntaf wedi cymryd gofal rhesymol i osgoi'r methiant;
 - os oedd gan berson esgus rhesymol am y methiant ond bod yr esgus wedi dod i ben, mae'r person i'w drin fel pe bai wedi parhau i fod â'r esgus os caiff y methiant ei gywiro heb oedi afresymol ar ôl i'r esgus ddod i ben.

Diwygiadau Testunol

- F22** Geiriau yn a. 126 pennawd wedi eu mewnosod (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 26(4)**
- F23** Geiriau yn a. 126(2) wedi eu hamnewid (1.4.2018) gan Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru) 2017 (anaw 3), a. 97(2), **Atod. 4 para. 13**; O.S. 2018/35, ergl. 3
- F24** A. 126(2A) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 26(2)**
- F25** Geiriau yn a. 126(3) wedi eu hamnewid (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 26(3)**

Addasiadau (ddim yn newid testun)

- C1** Aau. 125-128 cymhwyswyd (1.4.2018) gan Rheoliadau Casglu a Rheoli Trethi (Trefniadau Talu'n Ôl) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/88), rhlau. 1(2), **8(3)**

Gwybodaeth Cychwyn

- I14** A. 126 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**
- I15** A. 126 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

127 Asesu cosbau o dan Bennod 2

- (1) Pan ddaw person yn agored i gosb o dan y Bennod hon, rhaid i ACC—
- asesu'r gosb,
 - dyroddi hysbysiad i'r person o'r gosb a aseswyd, ac
 - datgan yn yr hysbysiad y cyfnod [F²⁶, y trafodiad neu'r swm] yr aseswyd y gosb mewn perthynas ag ef.
- (2) Caniateir cyfuno asesiad o gosb o dan y Bennod hon ac asesiad ar gyfer treth ddatganoledig.
- (3) Caniateir gwneud asesiad atodol mewn cysylltiad â chosb o dan adrannau 119 neu 120 os oedd asesiad cynharach yn gweithredu drwy gyfeirio at danamcangyfrif o swm

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

y dreth ddatganoledig y byddai person wedi bod yn agored i'w dalu pe byddai wedi dychwelyd ffurflen dreth.

- (4) Os yw—
- (a) asesiad mewn cysylltiad â chosb o dan adrannau 119 neu 120 yn seiliedig ar swm y dreth ddatganoledig y byddai person wedi bod yn agored i'w dalu pe byddai wedi dychwelyd ffurflen dreth, a
 - (b) ACC yn darganfod bod y rhwymedigaeth honno yn ormodol, caiff ACC ddyroddi hysbysiad i'r person sy'n agored i'r gosb yn diwygio'r asesiad fel ei fod yn seiliedig ar y swm cywir.
- (5) Caniateir gwneud asesiad atodol mewn cysylltiad â chosb o dan adran 122 [F²⁷, 122ZA][F²⁸ neu 122A] os oedd asesiad cynharach yn gweithredu drwy gyfeirio at danamcangyfrif o swm y dreth ddatganoledig a oedd yn daladwy.
- (6) Os yw asesiad mewn cysylltiad â chosb o dan adran 122 [F²⁹, 122ZA][F³⁰ neu 122A] yn seiliedig ar swm o dreth sy'n daladwy y mae ACC yn darganfod ei fod yn ormodol, caiff ACC ddyroddi hysbysiad i'r person sy'n agored i'r gosb yn diwygio'r asesiad fel ei fod yn seiliedig ar y swm cywir.
- [F³¹(6A) Caniateir gwneud asesiad atodol mewn cysylltiad â chosb o dan adran 123A os oedd asesiad cynharach yn gweithredu drwy gyfeirio at danamcangyfrif o'r swm sy'n daladwy mewn cysylltiad â'r credyd treth o dan sylw.
- (6B) Os yw asesiad mewn cysylltiad â chosb o dan adran 123A yn seiliedig ar swm y darganfyddir ei fod yn ormodol, caiff ACC ddyroddi hysbysiad i'r person sy'n agored i'r gosb yn diwygio'r asesiad fel ei fod yn seiliedig ar y swm cywir.]
- (7) O ran diwygiad a wneir o dan is-adran (4) [F³², (6) neu (6B)]—
- (a) nid yw'n effeithio ar ba bryd y mae'n rhaid talu'r gosb, a
 - (b) caniateir ei wneud ar ôl y diwrnod olaf y gellid bod wedi gwneud yr asesiad o dan sylw o dan adran 128.

Diwygiadau Testunol

- F26** Geiriau yn a. 127(1)(c) wedi eu hamnewid (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 27(2)**
- F27** Gair yn a. 127(5) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru) 2017 (anaw 3), a. 97(2), **Atod. 4 para. 14(a)**; O.S. 2018/35, ergl. 3
- F28** Geiriau yn a. 127(5) wedi eu mewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 46(a)**; O.S. 2018/34, ergl. 3
- F29** Gair yn a. 127(6) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru) 2017 (anaw 3), a. 97(2), **Atod. 4 para. 14(b)**; O.S. 2018/35, ergl. 3
- F30** Geiriau yn a. 127(6) wedi eu mewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 46(b)**; O.S. 2018/34, ergl. 3
- F31** A. 127(6A)(6B) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 27(3)**
- F32** Geiriau yn a. 127(7) wedi eu hamnewid (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 27(4)**

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

Addasiadau (ddim yn newid testun)

C1 Aau. 125-128 cymhwyswyd (1.4.2018) gan Rheoliadau Casglu a Rheoli Trethi (Trefniadau Talu’n Ôl) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/88), rhlau. 1(2), 8(3)

Gwybodaeth Cychwyn

I16 A. 127 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler a. 194(2)

I17 A. 127 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, ergl. 3

128 Terfyn amser ar gyfer asesu cosbau o dan Bennod 2

(1) Rhaid asesu cosb o dan y Bennod hon ^{F33}... ar neu cyn y diweddaraf o ddyddiad A a (pan fo’n gymwys) dyddiad B.

(2) Dyddiad A yw diwrnod olaf y cyfnod o 2 flynedd sy’n dechrau—

- yn achos methiant i ddychwelyd ffurflen dreth, â’r dyddiad ffeilio, ^{F34}...
- yn achos methiant i dalu treth ddatganoledig, â’r dyddiad cosbi [^{F35}, neu
- yn achos methiant i dalu swm sy’n daladwy mewn cysylltiad â chredyd treth, â’r dyddiad cosbi.]

(3) Dyddiad B yw diwrnod olaf y cyfnod o 12 mis sy’n dechrau—

- yn achos methiant i ddychwelyd ffurflen dreth—
 - â diwedd y cyfnod apelio ar gyfer yr asesiad o swm y dreth ddatganoledig y byddai person wedi bod yn agored i’w dalu pe byddai’r ffurflen dreth wedi ei dychwelyd, neu
 - os nad oes asesiad o’r fath, â’r dyddiad y caiff y rhwymedigaeth honno ei chanfod neu’r dyddiad y canfyddir mai dim yw’r rhwymedigaeth;
- yn achos methiant i dalu treth ddatganoledig—
 - â diwedd y cyfnod apelio ar gyfer yr asesiad o swm y dreth ddatganoledig yr asesir y gosb mewn cysylltiad ag ef, neu
 - os nad oes asesiad o’r fath, â’r dyddiad y canfyddir y swm hwnnw o dreth ddatganoledig.

^{F36}(c) yn achos methiant i dalu swm sy’n daladwy mewn cysylltiad â chredyd treth, diwedd y cyfnod apelio ar gyfer yr asesiad o’r swm yr asesir y gosb mewn cysylltiad ag ef.]

(4) Yn is-adran (2)(b), mae i “dyddiad cosbi” yr ystyr a roddir gan adran [^{F37}122(3)].

^{F38}(4A) Yn is-adran (2)(c), mae i “dyddiad cosbi” yr ystyr a roddir gan adran 123A(3).]

(5) Yn is-adran (3) ^{F39}..., ystyr “cyfnod apelio” [^{F40}yw]—

- os na wneir apêl, y cyfnod y gellid gwneud apêl, a
- os gwneir apêl, y cyfnod sy’n dod i ben pan gaiff ei dyfarnu’n derfynol neu ei thynnu’n ôl.

Diwygiadau Testunol

F33 Geiriau yn a. 128(1) wedi eu hepgor (1.4.2018) yn rhinwedd Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), Atod. 23 para. 47(a); O.S. 2018/34, ergl. 3

F34 Gair yn a. 128(2) wedi ei hepgor (1.4.2018) yn rhinwedd Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), Atod. para. 28(2)(a)

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

- F35** A. 128(2)(c) ac gair wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 28(2)(b)**
- F36** A. 128(3)(c) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 28(3)**
- F37** Gair yn a. 128(4) wedi ei amnewid (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 47(b)**; O.S. 2018/34, ergl. 3
- F38** A. 128(4A) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 28(4)**
- F39** Geiriau yn a. 128(5) wedi eu hepgor (1.4.2018) yn rhinwedd Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 28(5)**
- F40** Geiriau yn a. 128(5) wedi eu hepgor (1.4.2018) yn rhinwedd Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 47(c)**; O.S. 2018/34, ergl. 3

Addasiadau (ddim yn newid testun)

- C1** Aau. 125-128 cymhwyswyd (1.4.2018) gan Rheoliadau Casglu a Rheoli Trethi (Trefniadau Talu'n Ôl) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/88), rhlau. 1(2), **8(3)**

Gwybodaeth Cychwyn

- I18** A. 128 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**
- I19** A. 128 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

PENNOD 3

COSBAU AM ANGHYWIRDEBAU

Cosbau am anghywirdebau mewn dogfennau

129 Cosb am anghywirdeb mewn dogfen a roddir i ACC

- (1) Mae person yn agored i gosb pan fo—
 - (a) y person yn rhoi dogfen i ACC, a
 - (b) amodau 1 a 2 wedi eu bodloni.
- (2) Amod 1 yw bod y ddogfen yn cynnwys anghywirdeb sy'n gyfystyr â'r canlynol, neu'n arwain at y canlynol—
 - (a) tандатganiad o rwymedigaeth i dreth ddatganoledig,
 - (b) datganiad ffug neu ormodol o golled sy'n ymwneud â threth ddatganoledig,
F41 ...
 - (c) hawliad ffug neu ormodol am ad-daliad o dreth ddatganoledig [F42, neu
 - (d) hawliad ffug neu ormodol am gredyd treth.]
- (3) Amod 2 yw bod yr anghywirdeb yn fwriadol neu'n ddiotal ar ran y person.
- (4) Mae anghywirdeb yn ddiotal ar ran person os gellir ei briodoli i fethiant y person i gymryd gofal rhesymol.
- (5) Mae anghywirdeb nad oedd yn fwriadol nac yn ddiotal ar ran person pan roddwyd y ddogfen i'w drin fel un diotal—
 - (a) os darganfu'r person yr anghywirdeb yn ddiweddarach, a

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

- (b) os na chymerodd y person gamau rhesymol i roi gwybod i ACC.
- (6) Pan fo dogfen yn cynnwys mwy nag un anghywirdeb y bodlonir amodau 1 a 2 mewn cysylltiad â hwy, mae'r person yn agored i gosb am bob anghywirdeb o'r fath.

Diwygiadau Testunol

- F41** Gair yn a. 129(2) wedi ei hepgor (1.4.2018) yn rhinwedd Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 29(a)**
- F42** A. 129(2)(d) ac gair wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 29(b)**

Gwybodaeth Cychwyn

- I20** A. 129 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**
- I21** A. 129 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

130 Swm y gosb am anghywirdeb mewn dogfen a roddir i ACC

- (1) Y gosb am anghywirdeb bwriadol yw [^{F43}swm heb fod yn fwy na] 100% o'r refeniw posibl a gollir.
- (2) Y gosb am anghywirdeb diofal yw [^{F44}swm heb fod yn fwy na] 30% o'r refeniw posibl a gollir.

Diwygiadau Testunol

- F43** Geiriau yn a. 130(1) wedi eu mewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 48(a)**; O.S. 2018/34, **ergl. 3**
- F44** Geiriau yn a. 130(2) wedi eu mewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 48(b)**; O.S. 2018/34, **ergl. 3**

Gwybodaeth Cychwyn

- I22** A. 130 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**
- I23** A. 130 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

131 Gohirio cosb am anghywirdeb diofal

- (1) Caiff ACC ohirio cosb gyfan neu ran o gosb am anghywirdeb diofal o dan adran 129 drwy ddyroddi hysbysiad i'r person sy'n agored i'r gosb.
- (2) Rhaid i'r hysbysiad bennu—
- pa ran o'r gosb sydd i'w gohirio,
 - cyfnod gohirio nad yw'n hwy na 2 flynedd, ac
 - amodau gohirio y mae'n rhaid i'r person gydymffurfio â hwy.
- (3) Ni chaiff ACC ohirio cosb gyfan neu ran o gosb oni fyddai cydymffurfio ag amod gohirio yn helpu'r person i osgoi dod yn agored i gosbau pellach o dan adran 129 am anghywirdeb diofal.
- (4) Caiff amod gohirio bennu—

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

- (a) cam sydd i'w gymryd, a
 - (b) cyfnod ar gyfer cymryd y cam hwnnw.
- (5) Pan ddaw'r cyfnod gohirio i ben—
- (a) os yw'r person yn bodloni ACC y cydymffurfiwyd â'r amodau gohirio, caiff y gosb neu'r rhan a ohiriwyd ei chanslo, a
 - (b) fel arall, daw'r gosb neu'r rhan a ohiriwyd yn daladwy.
- (6) Os yw'r person, yn ystod cyfnod gohirio cosb gyfan neu ran o gosb sy'n daladwy o dan adran 129, yn dod yn agored i gosb arall o dan yr adran honno, daw'r gosb neu'r rhan a ohiriwyd yn daladwy.

Gwybodaeth Cychwyn

I24 A. 131 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 194\(2\)](#)

I25 A. 131 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, [ergl. 3](#)

132 Cosb am anghywirdeb bwriadol mewn dogfen a roddir i ACC gan berson arall

- (1) Mae person (y cyfeirir ato yn yr adran hon fel “person A”) yn agored i gosb pan fo—
- (a) person arall yn rhoi dogfen i ACC,
 - (b) y ddogfen yn cynnwys anghywirdeb perthnasol, ac
 - (c) yr anghywirdeb i'w briodoli—
 - (i) i berson A yn darparu gwybodaeth ffug i'r person arall yn fwriadol (boed yn uniongyrchol neu'n anuniongyrchol), neu
 - (ii) i berson A yn atal gwybodaeth yn fwriadol rhag y person arall, gyda'r bwriad bod y ddogfen yn cynnwys yr anghywirdeb.
- (2) Mae “anghywirdeb perthnasol” yn anghywirdeb sy'n gyfystyr ag, neu'n arwain at—
- (a) tanddatganiad o rwymedigaeth i dreth ddatganoledig,
 - (b) datganiad ffug neu ormodol o golled sy'n ymwneud â threth ddatganoledig, ^{F45}
...
 - (c) hawliad ffug neu ormodol am ad-daliad o dreth ddatganoledig [^{F46}, neu
 - (d) hawliad ffug neu ormodol am gredyd treth.]
- (3) Mae person A yn agored i gosb o dan yr adran hon mewn cysylltiad ag anghywirdeb pa un a yw'r person arall yn agored i gosb ai peidio o dan adran 129 mewn perthynas â'r un anghywirdeb.
- (4) Y gosb sy'n daladwy o dan yr adran hon yw [^{F47} 100% o'r refeniw posibl a gollir.]

Diwygiadau Testunol

F45 Gair yn [a. 132\(2\)](#) wedi ei hepgor (1.4.2018) yn rhinwedd [Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi \(Gweinyddu\) \(Cymru\) 2018 \(O.S. 2018/101\)](#), rhl. 1(2), [Atod. para. 30\(a\)](#)

F46 [A. 132\(2\)\(d\)](#) ac gair wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan [Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi \(Gweinyddu\) \(Cymru\) 2018 \(O.S. 2018/101\)](#), rhl. 1(2), [Atod. para. 30\(b\)](#)

F47 Geiriau yn [a. 132\(4\)](#) wedi eu fewnosod (1.4.2018) gan [Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig \(Cymru\) 2017 \(anaw 1\)](#), [a. 81\(2\)\(3\)](#), [Atod. 23 para. 49](#); O.S. 2018/34, [ergl. 3](#)

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

- I26** A. 132 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**
I27 A. 132 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

Cosb am fethu â hysbysu ynghylch tanasesiad etc.

133 Cosb am fethu â hysbysu ynghylch tanasesiad neu danddyfarniad

- (1) Mae person yn agored i gosb pan fo—
- asesiad ACC yn tanddatgan rhwymedigaeth y person i dreth ddatganoledig, a
 - y person wedi methu â chymryd camau rhesymol i hysbysu ACC, o fewn y cyfnod o 30 o ddiwrnodau sy'n dechrau â'r diwrnod y dyroddir yr hysbysiad am yr asesiad, ei fod yn danasesiad.

[^{F48}(1A) Mae person hefyd yn agored i gosb pan fo—

- asesiad ACC o dan adran 55A yn tanddatgan y swm y mae'n ofynnol i'r person ei dalu i ACC, a
- y person wedi methu â chymryd camau rhesymol i hysbysu ACC, o fewn y cyfnod o 30 o ddiwrnodau sy'n dechrau â'r diwrnod y dyroddir yr hysbysiad am yr asesiad, ei fod yn danasesiad.]

- (2) Wrth benderfynu pa gamau (os o gwbl) a oedd yn rhesymol, rhaid i ACC ystyried pa un a wyddai'r person am y tanasesiad, neu a ddylai fod wedi gwybod amdano.
- (3) Y gosb sy'n daladwy o dan yr adran hon yw [^{F49}swm heb fod yn fwy na] 30% o'r refeniw posibl a gollir.
- (4) Yn yr adran hon—
- mae "asesiad ACC" yn cynnwys dyfarniad a wnaed gan ACC o dan adran 52, a
 - yn unol â hynny, mae cyfeiriadau yn y Bennod hon at danasesiad yn cynnwys cyfeiriadau at danddyfarniad.

Diwygiadau Testunol

- F48** A. 133(1A) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 31**
- F49** Geiriau yn a. 133(3) wedi eu fewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 50**; O.S. 2018/34, **ergl. 3**

Gwybodaeth Cychwyn

- I28** A. 133 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**
I29 A. 133 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

Refeniw posibl a gollir

134 Ystyr "refeniw posibl a gollir"

Yn y Bennod hon, mae i "refeniw posibl a gollir" yr ystyr a roddir gan adrannau 135 i 138.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

I30 A. 134 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**

I31 A. 134 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/33, ergl. 3**

135 Refeniw posibl a gollir: y rheol arferol

- (1) Y “refeniw posibl a gollir” mewn cysylltiad ag—
- anghywirdeb mewn dogfen (gan gynnwys anghywirdeb sydd i’w briodoli i ddarparu gwybodaeth ffug neu atal gwybodaeth), neu
 - methiant i hysbysu ynghylch tanasesiad,
- yw’r swm ychwanegol sy’n daladwy mewn cysylltiad â threth ddatganoledig [^{F50}neu greddyd treth] o ganlyniad i gywiro’r anghywirdeb neu’r tanasesiad.
- (2) Mae’r cyfeiriad yn is-adran (1) at y swm ychwanegol sy’n daladwy yn cynnwys cyfeiriad at—
- swm sy’n daladwy i ACC wedi iddo gael ei dalu drwy gamgymeriad ar ffurf ad-daliad o dreth ddatganoledig, ^{F51}...
 - swm a fyddai wedi bod i’w ad-dalu gan ACC pe na byddai’r anghywirdeb neu’r tanasesiad wedi ei gywiro, [^{F52}ac
 - swm y byddai wedi bod yn ofynnol i ACC ei osod yn erbyn atebolrwydd person i dreth, neu ei dalu i berson, pe na bai’r anghywirdeb neu’r tanasesiad wedi ei gywiro.]

Diwygiadau Testunol

F50 Geiriau yn a. 135(1) wedi eu mewnosod (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 32(2)**

F51 Gair yn a. 135(2) wedi ei hepgor (1.4.2018) yn rhinwedd Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 32(3)(a)**

F52 A. 135(2)(c) ac gair wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 32(3)(b)**

Gwybodaeth Cychwyn

I32 A. 135 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**

I33 A. 135 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/33, ergl. 3**

136 Refeniw posibl a gollir: camgymeriadau lluosog

- (1) Pan fo person yn agored i gosb o dan adran 129 mewn cysylltiad â mwy nag un anghywirdeb, a bod y cyfrifiad o’r refeniw posibl a gollir o dan adran 135 mewn cysylltiad â phob anghywirdeb yn dibynnu ar y drefn y cânt eu cywiro, dylid cymryd bod anghywirdebau diofal yn cael eu cywiro cyn anghywirdebau bwriadol.
- (2) Wrth gyfrifo refeniw posibl a gollir pan fo person yn agored i gosb o dan adran 129 mewn cysylltiad ag un neu ragor o danddatganiadau mewn un neu ragor o ddogfennau sy’n ymwneud â chyfnod treth [^{F53}, trafodiad neu hawliad am greddyd treth], rhaid rhoi ystyriaeth i unrhyw orddatganiadau mewn unrhyw ddogfen a roddwyd gan y person sy’n ymwneud â’r un cyfnod treth [^{F54}, trafodiad neu hawliad am greddyd treth].

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

- (3) Yn is-adran (2)—
- ystyr “tanddatganiad” yw anghywirdeb sy’n bodloni amod 1 yn adran 129, a
 - ystyr “gorddatganiad” yw anghywirdeb nad yw’n bodloni’r amod hwnnw.
- (4) At ddibenion is-adran (2), mae gorddatganiadau i’w gosod yn erbyn tanddatganiadau yn y drefn a ganlyn—
- tanddatganiadau nad yw’r person yn agored i gosb mewn cysylltiad â hwy,
 - tanddatganiadau diofal, ac
 - tanddatganiadau bwriadol.
- (5) Wrth gyfrifo, at ddibenion cosb o dan adran 129, refeniw posibl a gollir mewn cysylltiad â dogfen a roddwyd gan berson neu ar ran person, ni ddylid ystyried y ffaith fod refeniw posibl a gollir gan berson i’w wrthbwyso, neu y caniateir ei wrthbwyso, gan ordaliad posibl gan berson arall (ac eithrio i’r graddau y mae deddfiad yn ei gwneud yn ofynnol bod rhwymedigaeth person i dreth ddatganoledig yn cael ei haddasu drwy gyfeirio at rwymedigaeth person arall i dreth ddatganoledig).

Diwygiadau Testunol

- F53** Geiriau yn a. 136(2) wedi eu hamnewid (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 33(a)**
- F54** Geiriau yn a. 136(2) wedi eu hamnewid (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 33(b)**

Gwybodaeth Cychwyn

- I34** A. 136 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler a. 194(2)
- I35** A. 136 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

137 Refeniw posibl a gollir: colledion

- (1) Pan fo anghywirdeb yn arwain at gofnodi colled yn anghywir at ddibenion treth ddatganoledig a bod y golled wedi ei defnyddio’n llwyr i ostwng y swm sy’n daladwy mewn cysylltiad â’r dreth honno, cyfrifir y refeniw posibl a gollir yn unol ag adran 135.
- (2) Pan fo anghywirdeb yn arwain at gofnodi colled yn anghywir at ddibenion treth ddatganoledig ac nad yw’r golled wedi ei defnyddio’n llwyr i ostwng y swm sy’n daladwy mewn cysylltiad â’r dreth honno, y refeniw posibl a gollir yw—
- y refeniw posibl a gollir wedi ei gyfrifo yn unol ag adran 135 mewn cysylltiad ag unrhyw ran o’r golled a ddefnyddiwyd i ostwng y swm sy’n daladwy mewn cysylltiad â’r dreth honno, ynghyd â
 - 10% o unrhyw ran nas defnyddiwyd.
- (3) Mae is-adrannau (1) a (2) yn gymwys i’r canlynol fel ei gilydd—
- achos pan na fyddai unrhyw golled wedi ei chofnodi oni bai am yr anghywirdeb, a
 - achos pan fyddai swm gwahanol o golled wedi ei gofnodi (ond yn yr achos hwnnw nid yw is-adrannau (1) a (2) ond yn gymwys i’r gwahaniaeth rhwng y swm a gofnodwyd a’r gwir swm).
- (4) Mae’r refeniw posibl a gollir mewn cysylltiad â cholled yn ddim pan na fo unrhyw obaith rhesymol, oherwydd natur y golled neu amgylchiadau’r person y mae’r dreth

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

ddatganoledig i'w chodi arno, y defnyddir y golled i gefnogi hawliad i ostwng rhwymedigaeth unrhyw berson i'r dreth honno.

Gwybodaeth Cychwyn

I36 A. 137 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**

I37 A. 137 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/33, ergl. 3**

138 Refeniw posibl a gollir: treth oediedig

(1) Pan fo anghywirdeb wedi arwain at ddatgan swm o dreth ddatganoledig yn hwyrach nag y dylid (“y dreth oediedig”), y refeniw posibl a gollir yw—

- (a) 5% o'r dreth oediedig am bob blwyddyn o'r oedi;
- (b) canran o'r dreth oediedig, ar gyfer pob cyfnod oedi o lai na blwyddyn, sy'n cyfateb i 5% y flwyddyn.

(2) Nid yw'r adran hon yn gymwys i achos y mae adran 137 yn gymwys iddo.

Gwybodaeth Cychwyn

I38 A. 138 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**

I39 A. 138 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/33, ergl. 3**

Cosbau o dan Bennod 3: cyffredinol

139 Gostwng cosb o dan Bennod 3 am ddatgelu

(1) Caiff ACC ostwng cosb sy'n daladwy o dan y Bennod hon pan fo person yn gwneud datgeliad cymwys.

(2) Ystyr “datgeliad cymwys” yw datgelu—

- (a) anghywirdeb sy'n berthnasol i rwymedigaeth person i dreth ddatganoledig,
- (b) bod gwybodaeth ffug wedi ei darparu, neu wybodaeth wedi ei hatal, sy'n berthnasol i rwymedigaeth person i dreth ddatganoledig, ^{F55}...
- (c) methiant i ddatgelu tanasesiad mewn cysylltiad â threth ddatganoledig,
- [^{F56}(d) anghywirdeb sy'n berthnasol i hawlogaeth person i gredyd treth neu atebolrwydd person i dalu swm mewn cysylltiad â chredyd treth,
- (e) bod gwybodaeth ffug wedi ei darparu, neu wybodaeth wedi ei hatal, sy'n berthnasol i hawlogaeth person i gredyd treth neu atebolrwydd person i dalu swm mewn cysylltiad â chredyd treth, neu
- (f) methiant i ddatgelu tanasesiad mewn cysylltiad ag atebolrwydd person i dalu swm mewn cysylltiad â chredyd treth.]

(3) Mae person yn gwneud datgeliad cymwys drwy—

- (a) dweud wrth ACC amdano,
- (b) rhoi cymorth rhesymol i ACC wrth feintoli—
 - (i) yr anghywirdeb,
 - (ii) yr anghywirdeb sydd i'w briodoli i ddarparu gwybodaeth ffug neu gelu gwybodaeth, neu

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

- (iii) y tanasesiad, ac
- (c) caniatáu i ACC weld cofnodion at ddiben sicrhau bod—
 - (i) yr anghywirdeb,
 - (ii) yr anghywirdeb sydd i'w briodoli i ddarparu gwybodaeth ffug neu atal gwybodaeth, neu
 - (iii) y tanasesiad,yn cael ei gywiro'n llawn.
- (4) Wrth ostwng cosb o dan yr adran hon, caiff ACC ystyried—
 - (a) pa un a oedd y datgeliad wedi ei gymell neu'n ddigymell, a
 - (b) ansawdd y datgeliad.
- (5) Mae datgelu gwybodaeth berthnasol—
 - (a) yn “ddigymell” os caiff ei wneud ar adeg pan nad oes gan y person sy'n datgelu unrhyw reswm i gredu bod ACC wedi darganfod neu ar fin darganfod yr anghywirdeb, bod gwybodaeth ffug wedi ei darparu neu bod gwybodaeth wedi ei hatal, neu'r tanasesiad, a
 - (b) fel arall, “wedi ei gymell”.
- (6) Mae “ansawdd”, mewn perthynas â datgelu, yn cynnwys amseriad, natur a graddau.

Diwygiadau Testunol

- F55** Gair yn a. 139(2) wedi ei hepgor (1.4.2018) yn rhinwedd Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 34(a)**
- F56** A. 139(2)(d)-(f) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 34(b)**

Gwybodaeth Cychwyn

- I40** A. 139 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler a. 194(2)
- I41** A. 139 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

140 Gostyngiad arbennig i gosb o dan Bennod 3

- (1) Caiff ACC ostwng cosb o dan y Bennod hon os yw'n credu ei bod yn iawn gwneud hynny oherwydd amgylchiadau arbennig.
- (2) Yn is-adran (1), nid yw “amgylchiadau arbennig” yn cynnwys—
 - (a) gallu i dalu, na
 - (b) y ffaith fod refeniw posibl a gollir gan un person yn cael ei wrthbwysu gan ordaliad posibl gan berson arall.
- (3) Yn is-adran (1), mae'r cyfeiriad at ostwng cosb yn cynnwys cyfeiriad at—
 - (a) dileu cosb yn llwyr,
 - (b) gohirio cosb, ac
 - (c) cytuno ar gyfaddawd mewn perthynas ag achos yn ymwneud â chosb.
- (4) Yn yr adran hon, mae cyfeiriadau at gosb yn cynnwys cyfeiriadau at unrhyw log mewn perthynas â chosb.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

I42 A. 140 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**

I43 A. 140 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

141 Asesu cosbau o dan Bennod 3

- (1) Pan ddaw person yn agored i gosb o dan y Bennod hon, rhaid i ACC—
 - (a) asesu'r gosb,
 - (b) dyroddi hysbysiad i'r person o'r gosb a aseswyd, ac
 - (c) datgan yn yr hysbysiad ar gyfer pa gyfnod [^{F57}, trafodiad neu hawliad am gredyd treth] yr aseswyd y gosb.
- (2) Caniateir cyfuno asesiad o gosb o dan y Bennod hon ac asesiad o dreth ddatganoledig.
- (3) Rhaid gwneud asesiad o gosb o dan adran 129 neu 132 cyn diwedd y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau—
 - (a) â diwedd y cyfnod apelio ar gyfer y penderfyniad sy'n cywiro'r anghywirdeb, neu
 - (b) os nad oes asesiad o'r dreth o dan sylw o ganlyniad i'r penderfyniad hwnnw, â'r diwrnod y caiff yr anghywirdeb ei gywiro.
- (4) Rhaid gwneud asesiad o gosb o dan adran 133 cyn diwedd y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau—
 - (a) â diwedd y cyfnod apelio ar gyfer yr asesiad treth a oedd yn cywiro'r tanddatganiad, neu
 - (b) os nad oes asesiad sy'n cywiro'r tanddatganiad, â'r diwrnod y caiff y tanddatganiad ei gywiro.
- (5) Yn is-adrannau (3) a (4), ystyr “cyfnod apelio” [^{F58}yw]—
 - (a) os na wneir apêl, y cyfnod y gellid gwneud apêl, a
 - (b) os gwneir apêl, y cyfnod sy'n dod i ben pan gaiff ei dyfarnu'n derfynol neu ei thynnu'n ôl.
- (6) Yn ddarostyngedig i is-adrannau (3) a (4), caniateir gwneud asesiad atodol mewn cysylltiad â chosb o dan y Bennod hon os oedd asesiad cynharach yn gweithredu drwy gyfeirio at danddatganiad o'r refeniw posibl a gollir.

Diwygiadau Testunol

F57 Geiriau yn a. 141(1)(c) wedi eu hamnewid (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 35**

F58 Geiriau yn a. 141(5) wedi eu hepgor (1.4.2018) yn rhinwedd Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 51**; O.S. 2018/34, **ergl. 3**

Gwybodaeth Cychwyn

I44 A. 141 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**

I45 A. 141 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

Dehongli

142 Dehongli Pennod 3

Yn y Bennod hon—

- mae cyfeiriad at roi dogfen i ACC yn cynnwys—
 - cyfeiriad at gyfleu gwybodaeth i ACC ar unrhyw ffurf ac mewn unrhyw fodd (boed drwy'r post, ffacs, e-bost, ffôn neu fel arall), a
 - cyfeiriad at wneud datganiad mewn dogfen;
- mae cyfeiriad at ddychwelyd ffurflen dreth neu at wneud unrhyw beth mewn perthynas â ffurflen dreth yn cynnwys cyfeiriad at ddiwygio ffurflen dreth neu at wneud unrhyw beth mewn perthynas â ffurflen dreth ddiwygiedig;
- mae cyfeiriad at golled yn cynnwys cyfeiriad at dâl, traul, diffyg ac unrhyw swm arall a all fod ar gael ar gyfer didyniad neu [^{F59}ryddhad], neu y gellir dibynnu arno er mwyn hawlio didyniad neu [^{F59}ryddhad];
- mae cyfeiriad at weithred yn cynnwys cyfeiriad at anweithred.

Diwygiadau Testunol

F59 Gair yn a. 142(c) wedi ei amnewid (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 52**; O.S. 2018/34, ergl. 3

Gwybodaeth Cychwyn

I46 A. 142 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler a. 194(2)

I47 A. 142 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, ergl. 3

PENNOD 4

COSBAU SY'N YMWNEUD Â CHADW COFNODION A THREFNIADAU TALU'N ÔL

*Cosb am fetu â chadw cofnodion mewn cysylltiad
â ffurflenni neu hawliadau treth a'u storio'n ddiogel*

143 Cosb am fetu â chadw cofnodion a'u storio'n ddiogel

- Mae person sy'n methu â chydymffurfio ag adran 38 [^{F60}, 38A] neu 69 yn agored i gosb heb fod yn fwy na £3,000.
- Ond nid oes unrhyw gosb i'w thalu os yw ACC yn fodlon bod unrhyw ffeithiau y mae'n rhesymol ofynnol ganddo iddynt gael eu profi, ac y byddai'r cofnodion wedi eu profi, yn cael eu profi gan dystiolaeth ddogfennol arall a ddarperir iddo.

Diwygiadau Testunol

F60 Gair yn a. 143(1) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 53**; O.S. 2018/34, ergl. 3

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

Addasiadau (ddim yn newid testun)

C2 Aau. 143-145 cymhwyswyd (1.4.2018) gan Rheoliadau Casglu a Rheoli Trethi (Trefniadau Talu'n Ôl) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/88), rhlau. 1(2), **8(1)**

Gwybodaeth Cychwyn

I48 A. 143 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**

I49 A. 143 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

144 Esgus rhesymol am fetu â chadw cofnodion a'u storio'n ddiogel

- (1) Os yw person sy'n methu â chydymffurfio ag adran 38 [^{F61}, 38A] neu 69 yn bodloni ACC neu (drwy apêl) y tribiwnlys bod esgus rhesymol am y methiant, nid oes unrhyw rwymedigaeth i gosb o dan adran 143 mewn perthynas â'r methiant.
- (2) At ddibenion is-adran (1)—
 - (a) nid yw prinder arian yn esgus rhesymol oni bai y gellir priodoli hynny i ddigwyddiadau sydd y tu hwnt i reolaeth y person;
 - (b) pan fo'r person yn dibynnu ar berson arall i wneud unrhyw beth, nid yw hynny'n esgus rhesymol oni bai bod y person cyntaf wedi cymryd gofal rhesymol i osgoi'r methiant;
 - (c) os oedd gan y person esgus rhesymol am y methiant ond bod yr esgus wedi dod i ben, mae'r person i'w drin fel pe bai wedi parhau i fod â'r esgus os caiff y methiant ei gywiro heb oedi afresymol ar ôl i'r esgus ddod i ben.

Diwygiadau Testunol

F61 Gair yn **a. 144(1)** wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 54**; O.S. 2018/34, **ergl. 3**

Addasiadau (ddim yn newid testun)

C2 Aau. 143-145 cymhwyswyd (1.4.2018) gan Rheoliadau Casglu a Rheoli Trethi (Trefniadau Talu'n Ôl) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/88), rhlau. 1(2), **8(1)**

Gwybodaeth Cychwyn

I50 A. 144 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**

I51 A. 144 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

145 Asesu cosbau o dan adran 143

- (1) Pan ddaw person yn agored i gosb o dan adran 143, rhaid i ACC—
 - (a) asesu'r gosb, a
 - (b) dyroddi hysbysiad i'r person o'r gosb a aseswyd.
- (2) Rhaid gwneud asesiad o gosb o dan adran 143 o fewn y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau â'r diwrnod y daeth ACC i gredu yn gyntaf bod y person wedi methu â chydymffurfio ag adran 38 [^{F62}, 38A] neu 69.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

Diwygiadau Testunol

F62 Gair yn [a. 145\(2\)](#) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan [Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig \(Cymru\) 2017 \(anaw 1\)](#), [a. 81\(2\)\(3\)](#), [Atod. 23 para. 55](#); O.S. 2018/34, [ergl. 3](#)

Addasiadau (ddim yn newid testun)

C2 [Aau. 143-145](#) cymhwyswyd (1.4.2018) gan [Rheoliadau Casglu a Rheoli Trethi \(Trefniadau Talu’n Ôl\) \(Cymru\) 2018 \(O.S. 2018/88\)](#), [rhlau. 1\(2\)](#), [8\(1\)](#)

Gwybodaeth Cychwyn

I52 [A. 145](#) ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 194\(2\)](#)
I53 [A. 145](#) mewn grym ar 1.4.2018 gan [O.S. 2018/33](#), [ergl. 3](#)

PENNOD 5

COSBAU SY’N YMWNEUD AG YMCHWILIADAU

Cosbau am fetu â chydymffurfio neu am rwystro

146 Cosb am fetu â chydymffurfio â hysbysiad gwybodaeth neu am rwystro

- (1) Mae’r adran hon yn gymwys i berson—
 - (a) sy’n methu â chydymffurfio â hysbysiad gwybodaeth,
 - (b) sy’n rhwystro ACC yn fwriadol yn ystod ymchwiliad, neu wrth iddo arfer pŵer, a gymeradwywyd gan y tribiwnlys o dan adran 108,
 - (c) sy’n rhwystro ACC yn fwriadol wrth iddo arfer ei bŵer o dan adran 113(3), neu
 - (d) sy’n methu â chydymffurfio o fewn cyfnod rhesymol â gofyniad o dan adran 113(5).
- (2) Mae’r person yn agored i gosb o £300.
- (3) Mae’r cyfeiriad at berson sy’n methu â chydymffurfio â hysbysiad gwybodaeth yn cynnwys person sy’n celu, yn difa, neu fel arall yn cael gwared â dogfen (neu sy’n trefnu i’w chelu, i’w difa neu i gael gwared arni) yn groes i adran 114 neu 115.

Gwybodaeth Cychwyn

I54 [A. 146](#) ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 194\(2\)](#)
I55 [A. 146](#) mewn grym ar 25.1.2018 gan [O.S. 2018/33](#), [ergl. 2\(d\)](#)

147 Cosb ddiodyn ddyddiol am fetu â chydymffurfio â hysbysiad gwybodaeth neu am rwystro

- (1) Mae’r adran hon yn gymwys os yw’r methiant neu’r rhwystr a grybwyllir yn adran 146(1) yn parhau ar ôl y diwrnod y dyroddir hysbysiad am gosb o dan adran 153(1)
 - (a) mewn cysylltiad â’r methiant neu’r rhwystr.
- (2) Ond nid yw’r adran hon yn gymwys—

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

- (a) os yw’r methiant yn gysylltiedig â hysbysiad cyswllt dyledwr, neu
 - (b) os yw penderfyniad sy’n ymwneud â’r gosb o dan adran 146 mewn cysylltiad â’r methiant neu’r rhwystr yn destun—
 - (i) adolygiad nad yw hysbysiad am ei gasgliadau wedi ei ddyroddi hyd yma, neu
 - (ii) apêl nad yw wedi ei dyfarnu’n derfynol neu ei thynnu’n ôl hyd yma.
- (3) Mae’r person yn agored i gosb bellach neu gosbau pellach heb fod yn fwy na £60 am bob diwrnod y mae’r methiant neu’r rhwystr yn parhau.

Gwybodaeth Cychwyn

- I56** A. 147 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 194\(2\)](#)
I57 A. 147 mewn grym ar 25.1.2018 gan [O.S. 2018/33](#), [ergl. 2\(d\)](#)

148 Effaith ymestyn y terfyn amser ar gyfer cydymffurfio

Ni chyfyd rhwymedigaeth i gosb o dan adran 146 neu 147 mewn cysylltiad â methiant person i wneud unrhyw beth yr oedd ofynnol ei wneud o fewn cyfnod cyfyngedig os gwnaeth y person hynny o fewn unrhyw gyfnod pellach (os o gwbl) a ganiatawyd gan ACC.

Gwybodaeth Cychwyn

- I58** A. 148 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 194\(2\)](#)
I59 A. 148 mewn grym ar 25.1.2018 gan [O.S. 2018/33](#), [ergl. 2\(d\)](#)

149 Esgus rhesymol am fethu â chydymffurfio neu am rwystro

- (1) Nid oes rhwymedigaeth i gosb o dan adran 146 neu 147 os yw’r person yn bodloni ACC neu (drwy apêl) y tribiwnlys bod esgus rhesymol am y methiant neu am rwystro ACC.
- (2) At ddibenion yr adran hon—
- (a) nid yw prinder arian yn esgus rhesymol oni bai y gellir priodoli hynny i ddigwyddiadau sydd y tu hwnt i reolaeth y person;
 - (b) pan fo’r person yn dibynnu ar berson arall i wneud unrhyw beth, nid yw hynny’n esgus rhesymol oni bai bod y person cyntaf wedi cymryd gofal rhesymol i osgoi’r methiant neu’r rhwystr;
 - (c) os oedd gan y person esgus rhesymol am y methiant neu’r rhwystr ond bod yr esgus wedi dod i ben, mae’r person i’w drin fel pe bai wedi parhau i fod â’r esgus os caiff y methiant ei gywiro, neu os daw’r rhwystr i ben, heb oedi afresymol ar ôl i’r esgus ddod i ben.

Gwybodaeth Cychwyn

- I60** A. 149 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 194\(2\)](#)
I61 A. 149 mewn grym ar 25.1.2018 gan [O.S. 2018/33](#), [ergl. 2\(d\)](#)

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

Cosbau pellach am barhau i fethu â chydymffurfio neu am barhau i rwystro

150 Cosb ddiodyn ddyddiol uwch am fethu â chydymffurfio â hysbysiad gwybodaeth

- (1) Mae’r adran hon yn gymwys—
 - (a) os caiff cosb o dan adran 147 ei hasesu o dan adran 153 mewn cysylltiad â methiant person i gydymffurfio â hysbysiad trydydd parti anhysbys,
 - (b) os yw’r methiant yn parhau am fwy na 30 o ddiwrnodau sy’n dechrau â’r diwrnod y dyroddwyd hysbysiad am y gosb, ac
 - (c) os dywedwyd wrth y person y gellir gwneud cais o dan yr adran hon i osod cosb ddyddiol uwch.
- (2) Caiff ACC wneud cais i’r tribiwnlys osod cosb ddyddiol uwch ar y person.
- (3) Ond ni chaiff ACC wneud cais o’r fath os yw penderfyniad mewn perthynas â chosb o dan adran 146 neu 147 mewn cysylltiad â’r methiant yn destun—
 - (a) adolygiad nad yw hysbysiad am ei gasgliadau wedi ei ddyroddi hyd yma, neu
 - (b) apêl nad yw wedi ei dyfarnu’n derfynol neu ei thynnu’n ôl hyd yma.
- (4) Os yw’r tribiwnlys yn penderfynu y dylid gosod cosb ddyddiol uwch, yna ar gyfer pob diwrnod cymwys y mae’r methiant yn parhau—
 - (a) nid yw’r person yn agored i gosb o dan adran 147 am y methiant, a
 - (b) mae’r person yn agored yn hytrach i gosb o dan yr adran hon o swm a bennir gan y tribiwnlys.
- (5) Ni chaiff y tribiwnlys bennu swm sy’n uwch na £1,000 ar gyfer pob diwrnod cymwys.
- (6) Wrth bennu’r swm rhaid i’r tribiwnlys roi sylw i—
 - (a) cost debygol cydymffurfio â’r hysbysiad i’r person,
 - (b) unrhyw fuddiannau i’r person o beidio â chydymffurfio â’r hysbysiad, ac
 - (c) unrhyw fuddiannau i unrhyw un arall sy’n deillio o’r ffaith nad yw’r person wedi cydymffurfio.
- (7) Os daw person yn agored i gosb o dan yr adran hon, rhaid i ACC ddyroddi hysbysiad sy’n nodi’r ffaith honno i’r person.
- (8) Rhaid i’r hysbysiad ddatgan y diwrnod cyntaf y bydd y gosb uwch yn gymwys.
- (9) Mae’r diwrnod hwnnw ac unrhyw ddiwrnod dilynol y mae’r methiant yn parhau yn “ddiwrnod cymwys” at ddibenion yr adran hon ac adran 153(4).

Gwybodaeth Cychwyn

- I62** A. 150 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 194\(2\)](#)
I63 A. 150 mewn grym ar 25.1.2018 gan [O.S. 2018/33](#), [ergl. 2\(d\)](#)

151 Cosb gysylltiedig â threth am fethu â chydymffurfio â hysbysiad gwybodaeth neu am rwystro

- (1) Mae’r adran hon yn gymwys pan fo—
 - (a) person yn dod yn agored i gosb o dan adran 146,

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

- (b) y methiant neu’r rhwystr yn parhau ar ôl y diwrnod y dyroddir hysbysiad am gosb o dan adran 153(1)(b) mewn cysylltiad â’r gosb,
 - (c) ACC â rheswm i gredu bod—
 - [^{F63}(i)] swm y dreth ddatganoledig y mae’r person wedi ei dalu, neu y mae’n debygol o’i dalu, [^{F64}neu
 - (ii) y swm y mae’r person wedi ei dalu, neu y mae’n debygol o’i dalu mewn cysylltiad â chredyd treth,]
 yn sylweddol is na’r hyn y byddai wedi bod fel arall o ganlyniad i’r methiant neu’r rhwystr,
 - (d) cyn diwedd y cyfnod o 12 mis sy’n dechrau â’r dyddiad perthnasol, ACC yn gwneud cais i’r Uwch Dribiwnlys i gosb ychwanegol gael ei gosod ar y person (gweler is-adran (6)) ac yn rhoi hysbysiad am y cais i’r person, ac
 - (e) yr Uwch Dribiwnlys yn penderfynu ei bod yn briodol gosod cosb ychwanegol.
- (2) Mae’r person yn agored i gosb o swm a bennir gan yr Uwch Dribiwnlys.
- (3) Wrth bennu’r swm, rhaid i’r Uwch Dribiwnlys roi sylw i—
- [^{F65}(i)] swm y dreth ddatganoledig [^{F66}, neu
 - (ii) y swm mewn cysylltiad â chredyd treth,]
- nad yw’r person wedi ei dalu, neu nad yw’n debygol o’i dalu.
- (4) Mae unrhyw gosb o dan yr adran hon yn ychwanegol at y gosb neu’r cosbau o dan adran 146 neu 147.
- (5) Yn is-adran (1)(d), ystyr y “dyddiad perthnasol” yw—
- (a) mewn achos sy’n ymwneud â hysbysiad gwybodaeth y caiff person apelio yn ei erbyn, y diweddaraf o’r canlynol—
 - (i) y diwrnod y daeth y person yn agored i’r gosb o dan adran 146,
 - (ii) os na wneir apêl yn erbyn yr hysbysiad gwybodaeth, diwedd y cyfnod y gellid bod wedi gwneud apêl o’r fath, a
 - (iii) os gwneir apêl o’r fath, y diwrnod y caiff yr apêl ei dyfarnu’n derfynol neu ei thynnu’n ôl, a
 - (b) mewn unrhyw achos arall, y diwrnod y daeth y person yn agored i’r gosb o dan adran 146.
- (6) Ni chaiff ACC wneud cais o’r math a grybwyllir yn is-adran (1)(d) os yw penderfyniad sy’n ymwneud â chosb o dan adran 146, 147 neu 150 mewn cysylltiad â’r methiant neu’r rhwystr yn destun—
- (a) adolygiad nad yw hysbysiad am ei gasgliadau wedi ei ddyroddi hyd yma, neu
 - (b) apêl nad yw wedi ei dyfarnu’n derfynol neu ei thynnu’n ôl hyd yma.

Diwygiadau Testunol

- F63** Geiriau yn a. 151(1)(c)(i) in a. 151(1)(c) wedi ei ailrifio fel a. 151(1)(c)(i) (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 36(2)(a)**
- F64** A. 151(1)(c)(ii) ac gair wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 36(2)(b)**
- F65** Geiriau yn a. 151(3)(i) in a. 151(3) wedi ei ailrifio fel a. 151(3)(i) (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 36(3)(a)**

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

F66 A. 151(3)(ii) ac gair wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 36(3)(b)**

Gwybodaeth Cychwyn

I64 A. 151 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**

I65 A. 151 mewn grym ar 25.1.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 2(d)**

Cosb am wybodaeth neu ddogfennau anghywir

152 Cosb am wybodaeth neu ddogfennau anghywir

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys—
 - (a) os yw person yn darparu gwybodaeth anghywir, neu'n cyflwyno dogfen sy'n cynnwys anghywirdeb, wrth gydymffurfio â hysbysiad gwybodaeth heblaw hysbysiad cyswllt dyledwr, a
 - (b) os bodlonir amod 1, 2 neu 3.
- (2) Amod 1 yw bod yr anghywirdeb—
 - (a) yn fwriadol, neu
 - (b) yn deillio o fethiant ar ran y person i gymryd gofal rhesymol.
- (3) Amod 2 yw bod y person yn gwybod am yr anghywirdeb ar yr adeg y darperir yr wybodaeth neu y cyflwynir y ddogfen ond nad yw'n hysbysu ACC ar y pryd.
- (4) Amod 3 yw bod y person—
 - (a) yn darganfod yr anghywirdeb yn ddiweddarach, a
 - (b) yn methu â chymryd camau rhesymol i hysbysu ACC.
- (5) Mae'r person yn agored i gosb heb fod yn fwy na £3,000.
- (6) Pan fo'r wybodaeth neu'r ddogfen yn cynnwys mwy nag un anghywirdeb y bodlonir amod 1, 2 neu 3 mewn cysylltiad â hwy, mae cosb yn daladwy am bob anghywirdeb o'r fath.

Gwybodaeth Cychwyn

I66 A. 152 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**

I67 A. 152 mewn grym ar 25.1.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 2(d)**

Cosbau o dan Bennod 5: cyffredinol

153 Asesu cosbau o dan Bennod 5

- (1) Pan ddaw person yn agored i gosb o dan y Bennod hon, rhaid i ACC—
 - (a) asesu'r gosb, a
 - (b) dyroddi hysbysiad i'r person o'r gosb a aseswyd.
- (2) Rhaid gwneud asesiad o gosb o dan adran 146 neu 147 o fewn y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau â'r diwrnod y daeth y person yn agored i'r gosb.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

- (3) Ond mewn achos sy'n ymwneud â hysbysiad gwybodaeth y caiff person apelio yn ei erbyn, rhaid gwneud asesiad o gosb o dan adran 146 neu 147 o fewn y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau â'r diweddaraaf o'r canlynol—
- y diwrnod y daeth y person yn agored i'r gosb,
 - os na wneir apêl yn erbyn yr hysbysiad, diwedd y cyfnod y gellid bod wedi gwneud apêl o'r fath, ac
 - os gwneir apêl o'r fath, y diwrnod y caiff yr apêl ei dyfarnu'n derfynol neu ei thynnu'n ôl.
- (4) Rhaid gwneud asesiad o gosbau o dan adran 150—
- ar ddiwedd y cyfnod o 7 niwrnod sy'n dechrau â'r diwrnod cymwys cyntaf, a
 - ar ddiwedd pob cyfnod dilynol o 7 niwrnod sy'n cynnwys diwrnod cymwys.
- (5) Rhaid gwneud asesiad o gosb o dan adran 151 o fewn y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau â'r diwrnod y penderfynodd yr Uwch Dribiwnlys ei bod yn briodol gosod y gosb.
- (6) Rhaid gwneud asesiad o gosb o dan adran 152—
- o fewn y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau â'r diwrnod y daeth yr anghywirdeb i sylw ACC yn gyntaf, a
 - o fewn y cyfnod o 6 mlynedd sy'n dechrau â'r diwrnod y daeth y person yn agored i'r gosb.

Gwybodaeth Cychwyn

I68 A. 153 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**

I69 A. 153 mewn grym ar 25.1.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 2(d)**

PENNOD 6

TALU COSBAU

154 Talu cosbau

Rhaid talu cosb o dan y Rhan hon cyn diwedd y cyfnod o 30 o ddiwrnodau sy'n dechrau â'r diwrnod y dyroddwyd hysbysiad am y gosb (ond gweler adran 182).

Addasiadau (ddim yn newid testun)

C3 A. 154 cymhwyswyd (1.4.2018) gan Rheoliadau Casglu a Rheoli Trethi (Trefniadau Talu'n Ôl) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/88), rhlau. 1(2), **8(5)**

Gwybodaeth Cychwyn

I70 A. 154 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194**

I71 A. 154 mewn grym ar 25.1.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 2(e)**

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

[^{F67}154A Atebolrwydd cynrychiolwyr personol

- (1) Os yw person sy'n agored i gosb ("P") wedi marw, caniateir i unrhyw gosb y gellid bod wedi ei hasesu mewn perthynas â P gael ei hasesu mewn perthynas â chynrychiolwyr personol P.
- (2) Mae unrhyw gosb a asesir felly i'w thalu o ystad P.]

Diwygiadau Testunol

F67 A. 154A wedi ei fewnosod (25.1.2018) gan [Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig \(Cymru\) 2017 \(anaw 1\)](#), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 56**; O.S. 2018/34, **ergl. 2(b)(ii)**

PENNOD 7

ATODOL

155 Gwahardd cosbi ddwywaith

Nid yw person yn agored i gosb o dan y Ddeddf hon mewn cysylltiad ag unrhyw beth os yw'r person wedi ei gollfarnu o drosedd mewn perthynas â hynny.

Gwybodaeth Cychwyn

I72 A. 155 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194**

I73 A. 155 mewn grym ar 25.1.2018 gan [O.S. 2018/33](#), **ergl. 2(f)**

156 Pŵer i wneud rheoliadau ynghylch cosbau

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau wneud darpariaeth (neu ddarpariaeth bellach) ynghylch—
 - (a) symiau cosbau o dan y Rhan hon;
 - (b) y weithdrefn ar gyfer asesu cosbau o dan y Rhan hon.
- (2) Caiff rheoliadau o dan yr adran hon addasu unrhyw ddeddfiad (gan gynnwys y Ddeddf hon).
- (3) Ni chaiff rheoliadau o dan y Ddeddf hon fod yn gymwys—
 - (a) i fethiant sy'n dechrau cyn y diwrnod y daw'r rheoliadau i rym, neu
 - (b) i anghywirdeb mewn unrhyw wybodaeth neu ddogfen a ddarparwyd i ACC cyn y diwrnod hwnnw.

Gwybodaeth Cychwyn

I74 A. 156 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194**

I75 A. 156 mewn grym ar 1.4.2018 gan [O.S. 2018/33](#), **ergl. 3**

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5.